

A kardnyelő

Forgalmas napra virradtunk, hisz a mai napon országos kirakodó- és állatvásár volt Aszódon. A szomszéd őrökről is befutottak a vásárugyeleti járőrök s így az őrslaktanya olyan volt, mint egy felbolygatott darázsfészek. A járőrök egymásnak adták a kilincset.

Már reggel megkérdezte tőlem őrparancsnokom, Herczeg főtörzsőrmester, hogy van-e kedvem kimenni vele járőrellenőrzésre? Örömmel válaszoltam, hogy igen. A vásárokat mindig szerettem látogatni s ott el tudtam ödöngeni a komédiások és mutatványosok között. De ahogy cseperedtem, szerettem elmenni az állatvásár ama részére, ahol a lovak voltak. Ezeket az állatokat kedveltem legjobban s első rajzaimon is lovak szerepeltek. Jó időtöltés volt némán figyelni a furfangos lókupeceket, de a néha még furfangosabb magyar parasztokat is. Külön látványosság volt egy-egy lónak az eladása, megvétele. No meg a hátborzongatóan hideg napokon jól esett leülni a közelben álló kecskelábú asztalok mellé s ott a finom lacipecsenyét fogyasztani. Ezt természetesen ajánlatos volt leöblíteni, ha mással nem, egy kis vinkóval, nehogy a hidegben az embernek a torkára fagyjon a sok zsír.

Tíz óra előtt szereltünk fel s már haladtam is Herczeg főtörzsőrmester jobbján a hömpölygő tömegben, az út közepén. Egy-egy forgalmasabb helyen megálltunk és figyeltük a vásár forgatagát. Közben itt is ott is talákoztunk járőrökkel. Fényes szuronyuk meg-megcsillant a tavaszi napban s kakastolluk vidáman lengett a tömeg között.

Már elég magasan járt a nap s a sarat majdnem szárazra dagasztotta a sok csizma és cipő. Egy nagy akácfa mellett álltunk meg ismét, hogy figyeljük a földre kirakodott árús bazárokat. Herczeg főtörzsőrmester halkán odasúgta nekem, hogy figyeljem csak azt a rikítóan tarkaruhás, sokszoknyás cigányasszonyt. Már harmadszor tér vissza a játékosokhoz. Felveszi a tárgyakat, majd ismét visszateszi, mert sokallja az árát, de eddig még nem vett semmit. Éppen negyedszer jött vissza arra a helyre. Majd a portékékat ismét visszatéve elindult. Mi pedig utána. Közelébe érve, Herczeg főtörzsőrmester közölte velem, hogy menjen a község házára. Előbb szabadkozott, de az erélyesebb felszólításra elindult. Mi távolabbról szemmel tartva követtük. Benn a község háza egyik termében megkezdődött a kikérdezése. Sipítózott, átkozódott a cigányasszony s a devlát is elég gyakran emlegette. Herczeg azonban nem jött ki a sodrából. Főleg pedig nem hitte a védekezését. Hamarosan előkerült a községi bába is aki megmotozta és minden kiderült. A cigányasszony szoknyája alól a lelógó zsinég hurkokról majdnem egy féltucat kisebb-nagyobb játék, bazárárú került elő. Sikerült egy notórius tolvajt elfognunk.

Nemsokára mi is visszatértünk a laktanyába, hogy megebédeljünk. Herczeg főtörzsőrmester átment a lakására s miután én is elfogyasztottam az ebédemet, kimentem az udvarra. Ott vagy négy csendőr álldogált s a csoport közepén egy erősen vásott ruhában, keszeg fiatalember állott. Én is közelebb mentem, hogy megnézzem, mit csinálnak. Szabó törzsőrmester, ki szerette a vicceket, szintén ott volt az udvaron. Kérdésemre, hogy mit csinálnak, közölte velem, hogy ezt a gyanús személyt azért kísérték be a laktanyába, mert nem tudta magát igazolni s meglehetősen furcsán viselkedett. Majd így folytatta: „Amíg telefonon megtudakoztatom a valóságot, addig én akarom kipróbálni, hogy az ipse igazat mond-e?” Erre Szabó közelebb lépett a vásott fiatalemberhez s így szólt: „No, ha maga kardnyelő, azt bizonyítsa is be.” A fiatalember meghökken és kis várakozás után így válaszolt; „Én be is bizonyítanám, de nincs itt a felszerelésem. Azt elvitte a vonat, talán Hatvanba.”

Sohse búsuljon, válaszolta Szabó. Van itt a laktanyában elég kard, amivel megmutathatja a tudományát. Majd félre fordulva, az éppen közelében állóhoz szólt; „No csak Nagy-Mengyi!” Hozzon ki egy kardot!”

Nagy-Mengyi próbacsendőr már pattant is és széles mosollyal jött vissza egy gyalogtishti karddal. Szabó törzsőrmester kihúzza a hüvelyéből a kardot, hüvelykujjával annak élét és kiköszörült fonákját szakszerűen végigtapogatta s már adta is át a megszeppent fiatalembernek.

Az végigmustrálva a 108 centiméteres hosszú és élesre köszörült kardot, így szólt; “Törzs úr... az a baj, hogy ez a kard nagyon éles.” Most Szabó komolyra változtatta arckifejezését és keményebb hangon ezt mondta “Szóval nincs rendben a szénája. Maga nem kardnyelő!”

“Nagy-Mengyi! Hozzon azonnal ki egy újságot a tanulószobából.” Pár pillanat múlva Szabó már akkurátusan csomogolta is be a kard élesített részét a Pesti Hírlap első lapjába. A kard úgy nézett ki, mint egy nagy göngyölt palacsinta.

Majd maga nyújtotta át a kardnyelőnek. Az újjonnan bejött járőrök és magam is közelebb mentem. Most következett a nagy pillanat. Még Juli néni, az őrsfőző is kijött, kezeit a kötények alatt tartva nézett le tágranyilt szemekkel az ámbitusról. Janinak, az udvarosgyereknek még a szája is tátva maradt.

A kardnyelő a síri csendben átvette a kardot, azt két kézre fogva a fejefőlé emelte. Lábaik terpeszállásba helyezte, fejét egy kicsit hátraszegte s száját békamódra laposan kitátotta.

Mindanyájan feszülten figyeltük. A csoda megtörtént. A kard centiméterről centiméterre lejjebb csúszott a keszeg embernek a torkán. Kissé megállt s várta a hatást. Majd lassan, óvatosan húzta kifelé a kardot. Az újságpapír egészen át volt ázva, sőt annak egy része benn is maradt. De ő azzal mit sem törődött. A kard ismét kinn volt s Szabó azt mondta: “Most már elhisszük, hogy kardnyelő!” Közben Kemecsi törzsőrmester is megjelent a hírral, hogy valóban vásári mutatóanyag az illető s engedélye is van.

Szabó törzsőrmester azonnal odaszólt mosolyogva a folyosó felé: “Őrsfőző! Adjon egy jó ebédet ennek az embernek. Megérdemli.” Ebben a pillanatban érkezett vissza a kerti kiskapun keresztül Herczeg őrsparancsnok. Tudakolta, hogy mi is történik ott az udvaron? Szabó törzsőrmester jelentette, hogy most bizonyította be ez az ember, hogy valóban kardnyelő. Herczeg a rövid jelentés után még fel sem tudta mérni a helyzetet, amikor a kardnyelő így szólt hozzá: “Van-e a tiszthelyettes úrnak egy zsebórája? Adja csak ide! Mutatok valamit.” Már nyúlt is Herczeg a zsebébe s oldotta le a nagy láncos ezüst Doxa óráját. A kardnyelő nem sokat tétovázott. Az órát átvéve, megint terpeszállásba helyezkedett, fejét hátrahajtott s most még szélesebbre nyitotta ki a száját. A Doxát már lógatta is a láncra s eresztette lefelé a torkán. Majd később intett a kezével, hogy hallgassuk, hogyan ketyeg benne az óra. Csak Herczeg főtörzsőrmester volt egy kicsit megijedve s felkiáltott: “Az árgyélusát! Meg ne lökjék, mert még elereszti a láncot s elnyeli az órát. Akkor aztán majd leshetem!” Jóízűen kacagtunk mindnyájan, mert rövid időn belül a Doxa ismét Herczeg zsebében ketyegett.

A kardnyelő pedig jóízűen fogyasztotta a konyhában a gőzölgő pompás ebédet, mint aki életében egyik legnagyobb mutatóanyagát mutatta be az imént.

*v. barancsi Tamáska Endre
Csendőr százados, t.b. ezredes*